

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej a JUDr. Idy Hanzelovej, v právnej veci navrhovateľa **M.**, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ulica 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. februára 2008, č. k. 26Sd/403/2007-13, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. februára 2008, č. k. 26Sd/403/2007-13 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutia odporkyne číslo X. z 25. júna 2007 a 4. januára 2008 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** odporkyni na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo 25. júna 2007, ktorým odporkyňa podľa § 112 ods. 4, § 263 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.461/2003 Z. z.“) a § 29 zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len

„zákona č.100/1988 Zb.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia pobočky Sociálnej poisťovne v Lučenci z 3. mája 2007 je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb. a podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Krajský súd potvrdil aj následné rozhodnutie odporkyne zo 4. januára 2008, ktorým odporkyňa podrobnejšie doplnila odôvodnenie svojho rozhodnutia z 25. júna 2007.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva jeho zistenie, že navrhovateľ bol uznaný za čiastočne invalidného od 8. mája 1996, keď príslušná posudková komisia sociálneho zabezpečenia dospela k záveru, že pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav jeho telesné a duševné schopnosti dosahovali polovicu schopností zdravých občanov pre výkon sústavného zamestnania. Trvanie čiastočnej invalidity bolo konštatované aj pri priebežných kontrolných lekárskech prehliadkach realizovaných v dvojročných periódach až do 6. septembra 2001, kedy bola čiastočná invalidita zmenená na invaliditu pre potrebu doliečenia opakujúcich sa varixov na dolných končatinách, napriek realizovaným operáciám. Pri kontrolnej lekárskej prehliadke 29. apríla 2003 v dôsledku zlepšenia zdravotného stavu došlo týmto dňom k zmene invalidity na čiastočnú invaliditu bez určenia ďalšej kontrolnej lekárskej prehliadky. Ďalej mal za preukázané, že 27. apríla 2007 navrhovateľ požiadal o priznanie plného invalidného dôchodku. Krajský súd po preskúmaní rozhodnutia odporkyne a posudkov posudkových lekárov pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne dospel k záveru, že ich posudky sú presvedčivé a mal za preukázané, že navrhovateľ je naďalej čiastočne invalidný podľa § 37 ods.3 písm. a/ zákona č.100/1988 Zb.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ odvolaním. Namietol, že bolo rozhodnuté bez odporkyne a bez jeho výpovede, aj keď na súd prišiel s oneskorením. Pre chorobu si ako robotník prácu nemôže nájsť.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadrila tak, že navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP v znení zákona č.384/2008 Z. z. a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu nemožno potvrdiť.

Zo súdneho spisu vyplýva, že navrhovateľ bol na pojednávanie krajského súdu predvolaný v dostatočnom predstihu a mohol sa zariadiť tak, aby na pojednávanie prišiel včas. Pokiaľ pojednávanie zmeškal, jeho námietka, že krajský súd rozhodoval bez jeho účasti, nie je dôvodná.

Predmetom preskúmania boli rozhodnutia odporkyne z 25. júna 2007 a 4. januára 2008.

Krajský súd správne zistil, že navrhovateľ bol pred 1.januárom 2004 čiastočne invalidný. Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že čiastočný invalidný dôchodok, priznaný od 18.júna 2003, sa vyplácal k 31.decembru 2003 a od 1. januára 2004 sa v zmysle § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje za invalidný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. Taktiež krajský súd správne zistil, že lehota kontrolnej lekárskej prehliadky s termínom po 31.decembri 2003 určená nebola. Kontrolná lekárska prehliadka, vykonaná 20.septembra 2004 so záverom o invalidite podľa § 70 zákona o sociálnom poistení pri 50%-nej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, však bola realizovaná v súlade s § 263 ods.2 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č.186/2004 Z. z.

Preskúmanými rozhodnutiami odporkyňa podľa § 263ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. zamietla žiadosť o invalidný dôchodok v podstate z dôvodu, že už poberá invalidný dôchodok, keďže čiastočný invalidný dôchodok sa považuje za invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení.

Zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že by poberateľovi čiastočného invalidného dôchodku, považovaného podľa § 263 ods.1 zákona o sociálnom poistení za invalidný dôchodok podľa zákona o sociálnom poistení, nemohol vzniknúť nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona o sociálnom poistení.

Navrhovateľ listom z 25. apríla 2007, nachádzajúcim sa v posudkovej dokumentácii, požiadal o vrátenie plného invalidného dôchodku z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu. Aj keď nebol pobočkou Sociálnej poisťovne vyzvaný na spísanie žiadosti na predpísanom tlačive, tento nedostatok v postupe odporkyne mu nemôže byť na ťarchu, najmä ak odporkyňa túto žiadosť považovala za žiadosť o priznanie invalidného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení, čo vyplýva z jej rozhodnutí.

Pre rozhodnutie o nároku na invalidný dôchodok si však odporkyňa nežadovávala dostatok skutkových podkladov. Posudkový lekár pobočky a neskôr posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne totiž opomenuli posúdiť invaliditu navrhovateľa podľa § 71 zákona o sociálnom poistení a zaoberali sa iba posúdením trvania čiastočnej invalidity na účely § 263a zákona o sociálnom poistení.

Podľa § 263a ods.1 písm. c/ písm. zákona č.461/2003 Z. z. poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak, a rozhodne o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak sa v takto určenej sume vypláca po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

Podľa § 263a ods. 5 zákona, ak poistenec uvedený v odsekoch 1 a 2 má nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a súčasne má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorý je vyšší alebo najvyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty invalidných dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na invalidný dôchodok, ktorý sa nevypláca.

Odporkyňa v preskúmaných rozhodnutiach neuviedla, že rozhoduje podľa § 263a, resp. § 263b zákona o sociálnom poistení, aj keď z obsahu rozhodnutí vyplýva, že pri rozhodovaní vychádzala aj z týchto ustanovení zákona o sociálnom poistení.

Odvolaací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že pre rozhodnutie o nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona o sociálnom poistení na základe žiadosti z 25.apríla 2007 odporkyňa nezistila skutočný stav veci a jej rozhodnutia nie sú v súlade so zákonom, preto rozsudok krajského súdu podľa § 220 OSP zmenil, a obe preskúmané rozhodnutia odporkyne zrušil a vrátil odporkyňu na ďalšie konanie v súlade s § 211 ods.2 v spojení s § 250q ods.2 OSP, v ktorom je viazaná právnym názorom najvyššieho súdu (§250j ods. 6 OSP).

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne zadovážiť si posudok o invalidite podľa § 71 zákona o sociálnom poistení, v ktorom sa posudkový lekár vysporiada aj s tvrdeniami navrhovateľa o zhoršení zdravotného stavu a novšími lekárskymi nálezmi a posúdi i trvanie jeho čiastočnej invalidity podľa § 263a zákona o sociálnom poistení. Až na takom základe bude môcť o nároku podľa § 70 zákona a podľa § 263a ods. 1 a 5 rozhodnúť znovu.

O náhrade trov konania odvolaací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 224 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 OSP, lebo účastníci náhradu trov konania nežiadali.

P o u č e n i e :   **Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.**

V Bratislave dňa 30. októbra 2008

Za správnosť vyhotovenia:
Zuzana Katuščáková

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu